

Miten toimia, jos kohtaat epäkohtia talvikunnossapidossa?

Vammaiset ihmiset kokevat talvikunnossapidon haasteet kipeästi arkisessa elämässään. Muun muassa YK:n vammaissopimuksen esteettömyysartikla 9 velvoittaa poistamaan lumen rakennusten, teiden, asuntojen oviaukkojen välittömästä läheisyydestä, jotta vammaiset ihmiset voivat liikkua itsenäisesti myös talvisin. YK:n vammaissopimuksen lisäksi vammaisen ihminen voi vedota talvikunnossapidossa myös asunto-osakeyhtiölakiin ja yhdenvertaisuuslakiin.

Tässä tekstissä löydät vinkkejä siihen, mitä tehdä, jos kohtaat

- puutteellista hiekoitusta piha-alueilla ja kaduilla
- huonoa auruusta kevyen liikenteen väylillä ja teillä
- lumivalleja ulko-ovien edessä, kulkureiteillä sekä suojatien liikennevalopainikkeiden tai linja-autopysäkkien kohdalla
- esteettömien autopaikkojen puutteellista talvikunnossapitoa.

Puutteellinen hiekoitus

Ongelma: Piha-alueet hiekoitetaan puutteellisesti.

Mitä tehdä? Taloyhtiö on kiinteistönomistajana vastuussa siitä, että liikkuminen kiinteistöllä on turvallista kaikille. Liukkauden torjunnan taloyhtiö on usein ulkoistanut yksityiselle toimijalle eli huoltoyhtiölle. Jos hiekoitus ei ole kunnossa, ole yhteydessä taloyhtiön isännöitsijään. Omakotitalon omistaja on vastuussa siitä, jos omakotitalon pihamaalla talvikunnossapidon laiminlyönnistä johtuen joku liukastuu piha-alueella.

Ongelma: Kadut hiekoitetaan puutteellisesti.

Mitä tehdä? Liukkaita torjutaan ennakkoon, mutta kuitenkin 2–3 tunnin kuluessa liukkauden havaitsemisesta. Jalankulku- ja pyöräilyväylillä turvataan riittävä pito erityisesti aamuliikennettä varten. Vähäliikenteisillä teillä liukkaita pyritään torjumaan 5–7 tunnin kuluessa liukkauden havaitsemisesta, mutta vaikeimmissa sääolosuhteissa voi lievää liukkaita esiintyä pidempään. Yleisten teiden talvikunnossapidon toteutumisesta huolehtivat paikalliset ELY-keskukset. Teiden huonosta talvikunnossapidosta voi antaa palautetta verkossa, <https://liikenne.palautevayla.fi/feedback> tai puhelimitse 0200 2100 (24 h/vuorokaudessa).

Tontin kohdalla olevan jalkakäytävän tai tontille johtavan kulkutien kunnossapidosta vastaa kiinteistönomistaja, ellei kunta ole ottanut sitä vastuulleen.

Huono auraus

Ongelma: Kevyen liikenteen väylät ja tiet aurataan huonosti

Mitä tehdä? Vilkasliikenteisillä jalankulku- ja pyöräilyväylillä ja teillä saa olla ajoittain lunta vain muutama sentti ja lumi tulee aurata viimeistään neljässä tunnissa. Vähäliikenteisillä väylillä ja teillä saa olla lunta ajoittain kymmenen senttiä ja lumi tulee aurata kuudessa tunnissa. Poikkeuksellisissa keliolosuhteissa, kuten pitkään jatkuvassa tai sakeassa lumisateessa tai jäätävässä sateessa tiet hoidetaan kuntoon olosuhteiden palaututtua normaaliksi. Yleisen tien ja kävely- ja pyöräilyväylän aurauksen yhteydessä esimerkiksi omakotitaloon johtavalle tielle kerääntyvä lumi kuuluu tien omistajan poistettavaksi. Jos kevyen liikenteen väylät ovat pitkään hoitamatta, kannattaa soittaa Tienkäyttäjälinjalle numeroon 0200 2100 (24 h/vuorokaudessa).

Lumivalleja

Ongelma: Ulko-ovien eteen muodostunut lumi tai lumivallit.

Mitä tehdä? Rakennuksen omistajan tai vuokralaisen on huolehdittava siitä, että ulko-ovien edustat ja kulkureitit niille pidetään esteettöminä. Kiinteistönomistajan on huolehdittava siitä, ettei talojen katolta putoava lumi ja jää aiheuta vaaraa kiinteistöllä liikkuville. Vaarallinen alue on tarvittaessa eristettävä. Katolta pudotetut lumi ja jää pitää myös aurata pois kulkureiteiltä. Jos aurauksesta huolimatta kiinteistön alueelle jää lumipolanteita, vammaisen ihminen voi olla yhteydessä taloyhtiön johtoon eli hallituksen puheenjohtajaan ja esittää, että lumenaurauksesta vastaava yhtiö auraisi uudelleen kiinteistön alueen. Tämä perustuu yhdenvertaisuuslain 15 pykälään kohtuullisista mukautuksista vammaiselle ihmiselle. Kohtuullinen mukautus olisi tässä tapauksessa ylimääräinen lumen auraus.

Ongelma: Piha-alueelta ei pääse pois, kun maantien aurauksen yhteydessä syntynyt lumivalli tukkii reitin.

Mitä tehdä? Kiinteistönomistaja on vastuussa tontin kohdalla oleva jalkakäytävän tai tontille johtavan kulkutien kunnossapidosta. Yksityisten liittymien kunnossapito kuuluu yksityisen tien pitäjälle. Jos maanteiden liittymissä on lumivalleja, asiasta voi antaa palautetta Liikenteen asiakaspalveluun <https://liikenne.palautevayla.fi/feedback>.

Ongelma: Suojatien liikennevalopainikkeet tai linja-autopysäkeillä on lumivallit, jotka estävät niiden käytön.

Mitä tehdä? Jos lumivallit estävät pääsyn bussipysäkille tai suojatien kohdalla olevalle liikennevalopainikkeelle, kannattaa soittaa Tienkäyttäjälinjalle numeroon 0200 2100 (24 h/vuorokaudessa).

Esteettömät autopaikat

Ongelma: Pysäköintipaikkojen puutteellinen talvikunnossapito estää vammaista ihmisiä pääsemästä autosta pois tai autoonsa. Lumia kasataan esteettömille pysäköintipaikoille, joten niitä ei voi käyttää.

Mitä tehdä? Kiinteistönomistaja on vastuussa pysäköintipaikoista eli siitä, että autojen pysäköintipaikat pidetään sellaisessa kunnossa, ettei autoille kuljettaessa ole liukastumisvaaraa eikä lumi haittaa liikkumista. Kiinteistönomistaja on vastuussa myös siitä, että esteettömille pysäköintipaikoille ei ole kerätty lunta.